

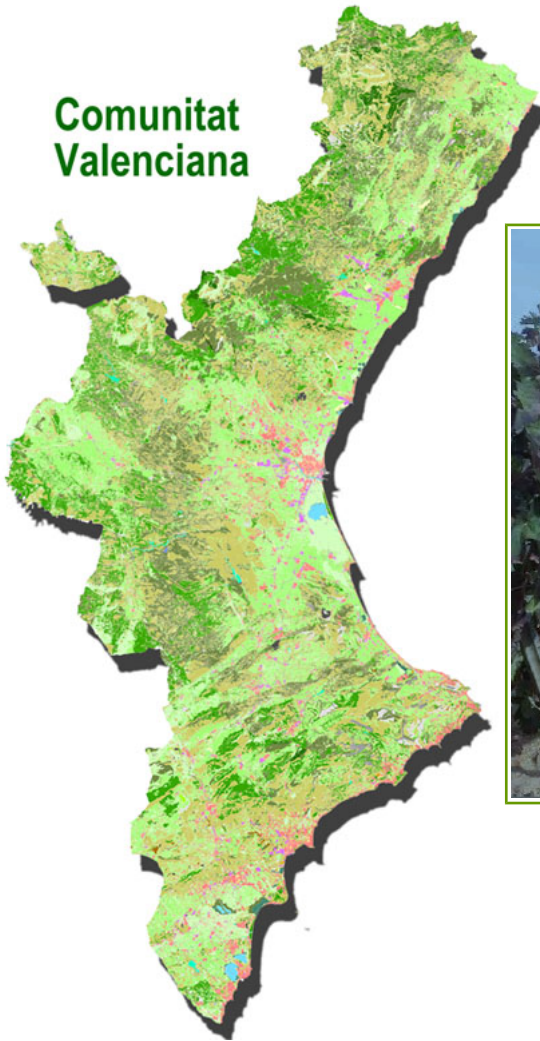
**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Medi Ambient, Canvi Climàtic
i Desenvolupament Rural

SOTSSECRETARIA

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

**Comunitat
Valenciana**

SETEMBRE 2018

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I ESTADÍSTICA
DEPARTAMENTAL**

Índex

1.-Meteorologia i embassaments.....	3
2.- Estat dels cultius.....	5
a) Cereals d'hivern (blat, ségol, ordi i avena).....	5
b) Cereals d'estiu.....	6
c) Tubercles.....	6
d) Industrials.....	6
e) Farratgeres.....	6
f) Hortalisses.....	6
g) Cítrics.....	7
h) Fruïters.....	8
i) Vinya.....	9
j) Olivera.....	9
k) Ametler.....	10
l) <i>Garrofera</i>	10
m) Pastures i bestiar.....	10

1.-Meteorologia i embassaments

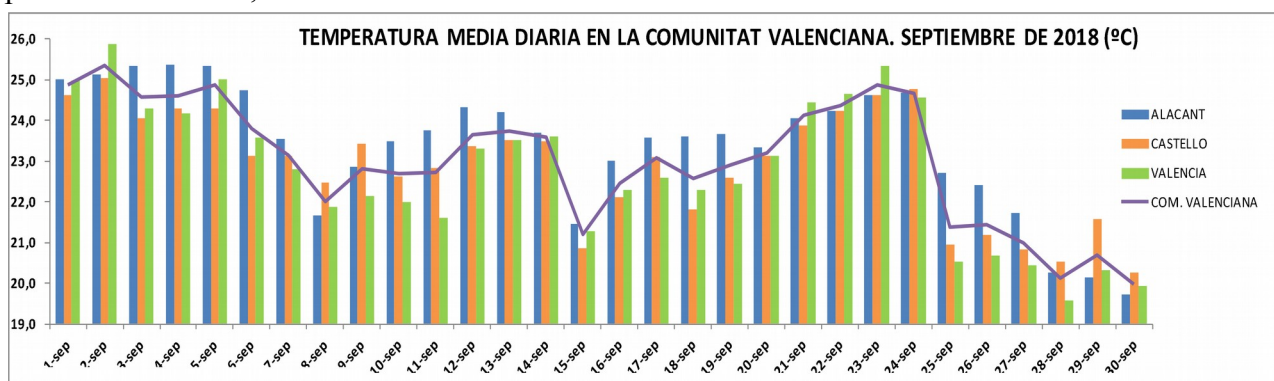
Les dades proporcionades a la Comunitat Valenciana per AEMET van qualificar setembre de 2018 com un mes *molt càlid*, amb una mitjana de 22,0 °C, 1,3 °C superior a la del període de referència (1981-2010). Quant a la precipitació acumulada, 62,2 l/m², va ser lleugerament superior que de la mitjana del període 1981-2010 (61,3 l/m²).

En comparar aquestes dades amb les proporcionades per la xarxa SIAR de l'IVIA, a causa de la major proximitat a la costa de les estacions d'aquesta xarxa, s'observa que la temperatura mitjana va ser de 23,0 °C (1,0 °C superior als registres d'AEMET), i que la precipitació mitjana registrada va ser de 68,3 l/m² (7,0 l/m² més), la qual cosa dona una idea de les altes temperatures que es van assolir a les zones litorals i que les pluges van ser més abundants en zones pròximes a la línia costanera.

SETEMBRE 2018	T. mitjana mín. °C	T. mitjana. °C	T. mitjana màx. °C	Pàg. Mitjana (l/m ²)
ALACANT	18,8	23,4	29,0	44,1
CASTELLÓ	18,2	22,9	28,3	80,2
VALÈNCIA	17,8	22,8	28,7	80,4
C. VALENCIANA	18,3	23,0	28,7	68,3

(Font xarxa SIAR i elaboració pròpia)

Les temperatures de la primera i de la tercera del mes van marcar el caràcter termomètric de setembre, com s'aprecia en el gràfic adjunt, ja que les mitjanes es van mantindre en aquestes dates per damunt dels 23,0 °C.

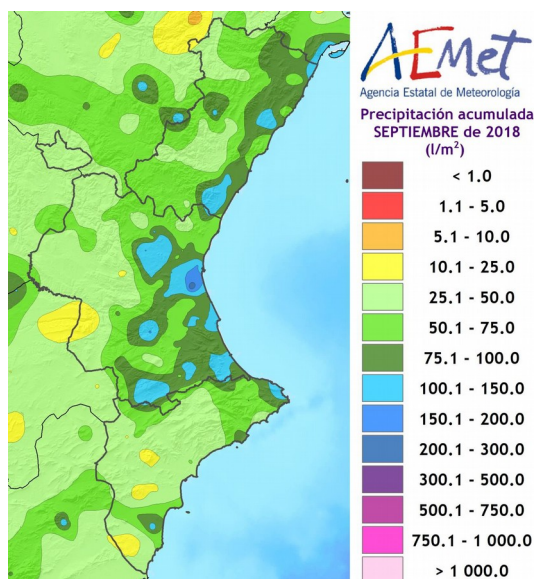

(Font xarxa SIAR i elaboració pròpia)

Els dies més calorosos van ser el 2 i el 23, amb mitjanes pròximes a els 26,0 °C a la província de València i màximes que van superar els 37,0 °C a l'estació de Bèlgida, els 36,4 °C a la de Requena-Cerrito o que van estar pròximes a aquests valors a l'interior sud de la província. L'última setmana del mes va començar un descens de les temperatures que les va situar en valors més pròxims a la mitjana de referència de començaments de la tardor.

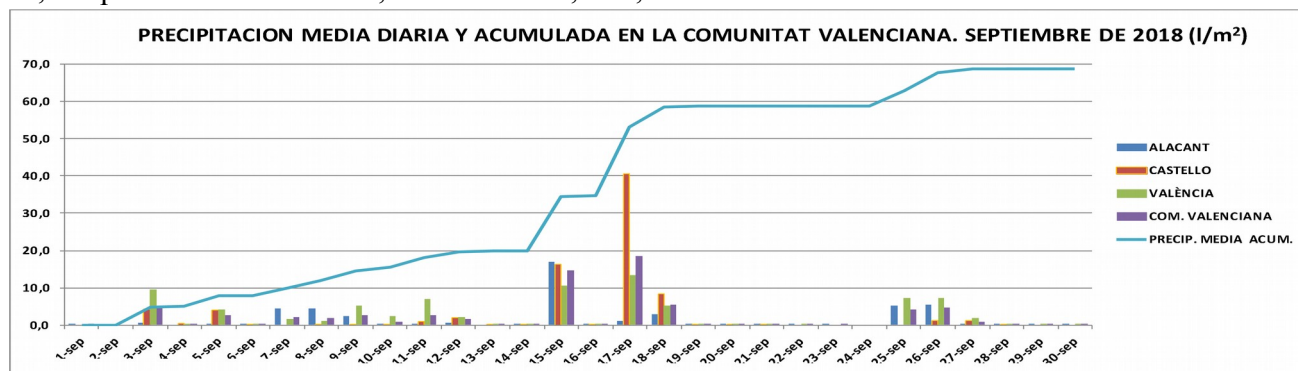
Pel que fa a les precipitacions, van estar acompanyades de tempestes que, encara que van ser generalitzades, van deixar els valors més alts de pluges en zones pròximes al litoral. Cal posar l'accent en la irregularitat dels volums mitjans acumulats per províncies; mentre València

(Font: AEMET)

i Castelló van presentar uns superàvits provincials mitjans de precipitació (6 % i 1 %, respectivament), Alacant va estar per davall de la seua mitjana mensual de setembre, (-10 %). Així i tot, es va donar la circumstància que el total acumulat va ser molt variable en emplaçaments molt pròxims entre si, com s'aprecia en el mapa contigu. Molts dels episodis de pluges van estar acompanyats de pedra o forts vents, com els del dia 6, que van afectar la Costera i la Vall d'Albaida o els del 12, que van causar danys a l'agricultura en diverses comarques, entre les quals la Ribera Alta, la Foia de Bunyol o l'Alt Palància, entre d'altres.

Malgrat que durant el mes va haver-hi nombrosos dies amb ruixats, els valors més significatius segons la xarxa SIAR es van produir el dia 17, quan a l'estació de Pedralba de la xarxa es van recollir 91,4 l/m², i 82,8 l/m² a la de Vila-real. A Alacant, no obstant això, el dia més plujós va ser el 15, en què es van mesurar 41,6 l/m² a Catral, i 29,2 l/m² a Elx.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR de l'IVIA.

En general, excepte els esmentats episodis de pedra o els ramejats a causa del vent, les pluges van ser beneficioses per a la majoria dels cultius, ja que van evitar regs i van ajudar a l'engreixament dels cítrics i a la rentada dels arbres.

Durant el mes de setembre, les precipitacions mitjanes van ser superiors per a l'època, tant a les conques del Xúquer com a les del Segura i a la capçalera del Tajo, encara que únicament la del Xúquer va augmentar el seu volum embassat (i en una quantitat mínima [menys d'un hectòmetre cúbic]), tal com es mostra en la taula de la pàgina següent, amb les variacions en les conques respecte al mes anterior, a l'any 2017 i a les mitjanes del mateix mes de 5 i 10 anys, segons les dades oferides pel Ministeri per a la Transició Ecològica relatives a les confederacions

hidrogràfiques que afecten la Comunitat Valenciana. Els embassaments de les tres conques mantenen més aigua embassada que en les mateixes dates de l'any anterior, però únicament el subsistema Entrepeñas-Buendía aconseguia assolir unes xifres millors que la mitjana dels cinc i deu últims anys.

	CAP. TOTAL (hm ³)	SETEMBRE DE 2018		AGOST DE 2018		% VAR. Set./A g.	SETEMBRE DE 2017		MITJ. 5 ANYS (%)	MITJ. 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL		
Xúquer	3.348	937,1	27,9	936,4	28,0	0,1	871,7	26,0	34,8	35,7
Segura	1.141	249,0	21,8	257,0	22,5	-0,7	163,0	14,3	41,2	40,1
Entrepeñas -Buendía	2.474	579,2	23,4	614,5	24,8	-1,4	235,1	9,5	18,3	⁽¹⁾ 47,2

(1) Percentatge del total de la Conca Hidrogràfica del Tajo

Els escenaris de sequera hidrològica eren de *prealerta* en el sistema Segura i de *alerta* en el de Tajo-Cabecera (Entrepeñas-Buendía). En l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, estaven en situació de *normalitat* el sistema Millars-la Plana de Castelló i Xúquer, en *prealerta* els de Palància - les Valls, Túria, Serpis i la Marina Baixa, en *alerta* els de Sénia-Maestrat i Vinalopó-Alacantí, mentre que el de la Marina Alta havia passat a la situació d'*emergència*.

2.- Estat dels cultius

A continuació s'exposa un resum de l'estat dels cultius al camp valencià.

a) Cereals d'hivern (blat, ségol, ordi i avena)

- Castelló: Les pluges del final de l'estiu van permetre fer les labors de preparació del terreny prèvies a la sembra.
- València: Al Racó d'Ademús, després de les interrupcions per les tempestes, la recol·lecció va finalitzar i es van obtenir uns rendiments per davall de les estimacions. Als Serrans, es va continuar amb les labors en els terrenys que havien romàs en guaret durant la campanya anterior.

b) Cereals d'estiu

- Alacant: Durant la primera setmana del mes es va procedir a la sega de l'arròs en la zona de la marjal de Pego- Oliva, i es van obtenir uns rendiments inferiors als habituals, entre altres factors, per la incidència de la piriculària.
Va continuar la recol·lecció de dacsa per a gra al Baix Segura i al Baix Vinalopó.
- Castelló: A principis de mes es va iniciar la sega de l'arròs de la varietat bomba, mentre que la de J. Sendra va començar a finals de mes. Les pluges van paraitzar la collita durant alguns dies. En tots dos tipus s'esperaven bons rendiments.
- València: Tant a la Ribera Alta com a la Ribera Baixa va començar durant el mes la collita de l'arròs, que es va interrompre pels episodis de tempestes i pluges.
Pel que fa a la dacsa, al Racó d'Ademús el cultiu va arribar a la seua maduresa fisiològica, encara que el gra presentava una humitat excessiva per a la recol·lecció.

c) Tubercles

- Alacant: Van continuar fent-se sembres de creïlla de verdet al Baix Segura i al Baix Vinalopó, només interrompudes pels episodis de pluges. Va prosseguir la recollida dels moniatos roig i blanc.
- València: No es van produir incidències destacables en el cultiu de la xufa.

d) Industrials

- Alacant: El cultiu de gira-sol va continuar desenvolupant-se. L'estat de les plantes variava en funció de quan es van sembrar.
- València: A la Costera es va iniciar la recollida de els gira-sols, mentre que en als plans de Titaguas continuaven desenvolupant-se.

e) Farratgeres

- Alacant: Al Baix Segura es van mantindre els talls d'alfals, que van ser interromputs per les pluges, que impedièren l'assecat i el fenificat. Es van iniciar les sembres de tardor. També van continuar fent-se segues de dacsa farratgera.
- Castelló: Les segues d'alfals van continuar a la zona litoral.
- València: Van continuar els talls d'alfals al Racó d'Ademús, encara que s'esperava que foren els últims de l'any a causa de l'agostejament del cultiu per les previsibles gelades del mes següent.

f) Hortalisses

- Alacant: Durant setembre va anar acabant la recol·lecció de la majoria de varietats d'albergínies, pimentons i tomaques. Van continuar collint-se carabasses en tots els seus cultius, així com api, xirivies, carlotes i també cogombres d'hivernacle, que van augmentar els seus talls. Es van començar a recol·lectar les plantacions de dacsa dolça més avançades. Es van efectuar les reposicions de les abundants falles de plantació en carxofes, causades per les altes humitats i temperatures, que també van originar problemes de taques en les fulles d'api. Es van trasplantar bròcolis, ceba i encisams, i es van sembrar aromàtiques fresques (julivert, coriandre i anet), amb un augment important de la superfície dedicada a aquest cultiu.
- Castelló: Els cultius d'estiu estaven pràcticament finalitzats; quedaven en producció els últims cicles de fesols a l'aire lliure. Els cultius de tardor-hivern van evolucionar adequadament en les plantacions escalonades realitzades durant l'estiu, amb alguna recollida d'encisam, de cols i escaroles. Les parcel·les de carxofa evolucionaven correctament, i es començaven a veure, a final de mes, els primers capítols en les plantacions de varietats híbrides.
- València: Finalitzada la recol·lecció de quasi totes les hortícoles d'estiu a les comarques productores, quedaven algunes parcel·les de carabasses o cacauets per collir a la Canal de Navarrés i tomaques tardanes al Camp de Túria. Va continuar amb normalitat el cultiu de carxofes a les zones productores, així com la preparació dels terrenys per a les plantacions de tardor-hivern a totes les comarques. Van començar a plantar-se fenoll, cols i cebes, i a la Ribera Baixa es van collir escaroles.

A causa de la pedra del dia 9, a la Costera es van observar danys en hortalisses d'hivern, com en bledes, carabasses i en la part aèria d'all tendres, porros, etc.

g) Cítrics

- Alacant: A la Marina Alta va continuar, a un ritme lent, la recol·lecció de la satsuma Iwasaki, i es van fer els primers talls a les Marisol i a les Okitsu, també de manera pausada. També es va iniciar la recollida de clemenrubí a les zones més primerenques del Baix Segura, encara que amb calibres xicotets.

Es van dur a terme aclarides en algunes varietats de cítrics, com navelines, salustianes, o clemenules, i es van fer tractaments contra mosques, aranyes i trips, i preventius contra l'alternària en la varietat fortuna.

Va acabar al Baix Segura la campanya de llima verna tardana, amb calibres reduïts i disminució de la qualitat, i, tant a aquesta comarca com a la Marina Baixa, es van fer les primeres passades a la llima fina, en la seua major part amb destinació a cambres de desverdiment.

- Castelló: Durant el mes, es va generalitzar la recol·lecció de les varietats extraprimerenques i, a final de mes es va iniciar la recol·lecció de clementines primerenques, ja amb la grandària definitiva i una bona maduresa interna. Es van produir alguns calibres xicotets. Les pluges caigudes el mes de setembre van ser profitoses per als cítrics, ja que van netejar l'arbrat, van disminuir les colònies de mosca blanca, van reduir els regs i, en alguns casos, van millorar els calibres.
- València: Va començar la collita de clementines primerenques a totes les zones productores, i en algunes, com la Ribera Alta, també de satsumes extraprimerenques. En general, la resta de varietats de mandarines i taronges van continuar engreixant-se, engreixament que es va veure afavorit per les pluges, que també van propiciar la rentada dels arbres i la neteja de les fulles. En algunes zones, els calibres eren lleugerament inferiors als habituals per a aquestes dates.

A la Costera, la pedra caiguda el dia 9, acompanyada per fortes ratxes de vent, va causar danys en algunes plantacions de Xàtiva, Canals, l'Alcúdia de Crespins i Vallada. Una altra pedregada es va produir en la mateixa comarca el dia 12, i va causar també pèrdues en la producció. El dia anterior, al Camp de Túria, la pedra que va afectar zones de Lliria i Casinos, va ocasionar ferides en la corfa de la fruita, fonamentalment en la dels mandariners.

h) Fruïters

- Alacant: Tant al Comtat com a l'Alt Vinalopó i a l'Alcoià, va acabar la collita de pomes Royal Gala i golden. A meitat de mes va començar la d'Starking, que va ser interrompuda per les pluges. En general, els rendiments van ser òptims i les qualitats satisfactòries. Va prosseguir la recol·lecció de prunes tipus Rubí, amb bona qualitat i consistència. Va finalitzar la collita de magranes Smith al Baix Segura i la de la varietat acco al Baix Vinalopó, amb calibres una mica menors que els habituals. Quant a la valenciana, es van

iniciar els talls a meitat de mes en ambdues comarques, i es va destinar la major part de la fruita a cambra.

A les parcel·les de nispros, les labors es van limitar a l'eliminació de males herbes, i es va iniciar la floració dels arbres.

Les plantacions de caqui de la Marina Baixa van presentar afecció per *Ceratitis capitata* i va començar el viratge de color a totes les zones productores.

Els alvocats van continuar engreixant-se, engreixament afavorit per les pluges, de manera que, en les zones més primerenques, estava a punt de començar la recol·lecció de la varietat Hass.

Encara que el balanç hídric del mes va millorar, la situació de la majoria dels cultius, tant en el seu desenvolupament vegetatiu com, si escau, en l'engreixament del fruit, es van continuar observant símptomes d'estrés hídric en els cirerers d'algunes zones com la Marina Alta.

- València: Al Racó d'Ademús, es va iniciar la recol·lecció de les varietats de poma golden, reineta i Mundial Gala. La producció s'esperava de bona qualitat i bona grandària, gràcies a les precipitacions estiuenques.

A la majoria de les comarques productores van començar a recollir-se els primers fruits de caqui, i en la resta ja havien arribat a la seua grandària final i s'havia començat el viratge de color. En algunes parcel·les es van practicar tractaments per a retardar la maduració. A la Costera, la pedra caiguda el dia 9, acompanyada per fortes ratxes de vent, va causar danys en algunes plantacions de Xàtiva, Canals, l'Alcúdia de Crespins i Vallada.

Pel que fa al cultiu del magraner, les pluges van produir el clevillat de fruits a la Foia de Bunyol, i aquests aconseguien la seua grandària final al Camp de Túria (amb alguns danys per les pedregades del dia 11). Algunes varietats primerenques, com l'acco, estaven pràcticament recol·lectades a la Ribera Alta, on es van produir podridures d'alguns fruits per alternària.

En algunes plantacions de la Ribera Alta va començar la recol·lecció de kiwis.

i) Vinya

- Alacant: A la Marina Alta va finalitzar l'última setmana del mes la collita de moscatell romà per a taula, amb bones qualitats i grandàries de gra. Al Vinalopó Mitjà va continuar la collita de la varietat ideal i la de Red Globe, encara que amb un ritme lent; s'hi van produir nombroses incidències per podridura i importants minves per a la comercialització com a raïm de taula.

Pel que fa al raïm de vinificació, van acabar de recollir-se les varietats blanques a l'Alt Vinalopó i, després de les pluges, va començar la verema de les tintes primerenques com merlot, syrah, tintorera o ull de llebre, que pràcticament estava finalitzada en acabar setembre. No es van donar incidències fitosanitàries. Al Vinalopó Mitjà es va recollir raïm tot el mes, amb altes humitats i temperatures, la qual cosa va provocar l'acceleració de la verema per a evitar majors danys per podridures.

- València: L'estat general de les vinyes anava una mica endarrerit, encara que a la Vall d'Albaida estava pròxima la fi de la verema, que va tindre produccions bones malgrat el baix grau de sucre i les afeccions per botritis o podridura grisa. Es va iniciar la recollida del raïm als Serrans i a la zona de Villar del Arzobispo, on també es van donar problemes de podridures a causa de la humitat. En algunes zones d'Utiel el cultiu es va veure afectat pel pansiment fisiològic, a causa de les pedregades puntuals i algunes baixades brusques de la temperatura.

j) Olivera

- Alacant: En totes les comarques productores es va produir un bon engreixament del fruit i els arbres presentaven un bon estat vegetatiu. La xarxa de monitoratge de la mosca de l'olivera va mostrar en totes les comarques un increment generalitzat de les poblacions d'aquest insecte durant el mes.
- Castelló: S'estimava una escassa collita per a aquesta campanya a causa dels problemes de l'alternança de producció, la sequera de la primera part de la campanya agrícola i les inclemències meteorològiques en l'època de floració. Es va iniciar la recol·lecció de varietats primerenques, com la borriolenca, i es van elaborar els primers olis. Cal destacar l'alta incidència de la mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*) a mitjan mes, amb uns nivells molt superiors als de campanyes precedents en les quals es va poder fer un bon control de la plaga. En la zona interior de l'Alt Palància, la pedregada de l dia 11 setembre va causar en algunes parcel·les importants danys en els fruits i les fulles.
- València: A les comarques olivícoles, les pluges del mes van afavorir el desenvolupament i engreixament del fruit, per la qual cosa es preveien bones produccions. Es va observar al Camp de Túria un augment del picat per mosca de l'olivera.

k) Ametler

- Alacant: A finals de mes va finalitzar la collita al Vinalopó Mitjà, on el balanç de producció va ser lleugerament negatiu, tant pel que fa al volum de la collita com quant al rendiment en llavor. La recol·lecció va continuar a les zones més tardanes de l'Alt Vinalopó, on es va confirmar l'important descens de producció en les zones afectades per les gelades de finals d'hivern, fonamentalment en les varietats de floració primerenca. La vespa de l'ametler (*Eurytoma amygdali*) suposa un important problema en aquesta comarca. Al Baix Segura també es va donar una notable disminució de la collita, especialment en secà, afectat pel dèficit hídric en anys anteriors. A les comarques litorals, el descens productiu va ser menor.
- Castelló: A inicis de mes es va donar per finalitzada la collita a causa del seu baix volum. Es van fer labors del terreny per a aprofitar-ne la saó i es van dur a terme podes. Es va dur a terme una primera passada per a recol·lectar avellanes, amb una baixa productivitat. Va començar la floració masculina.
- València: La recol·lecció va finalitzar a la Canal de Navarrés i a la Ribera Alta, comarca en la qual va augmentar la producció en relació amb l'any anterior. La recol·lecció prosseguia a la Vall d'Albaida, al Camp de Túria i a la zona d'Utiel, amb rendiments baixos a les tres

comarques. Es va iniciar a la Vall d'Aiora, a Requena i als Serrans, amb baixes produccions generalitzades; també van començar a agafar les ametles al Racó d'Ademús, comarca on sí que van augmentar els rendiments.

l) Garrofera

- Alacant: Al mateix temps que anaven apareixent les inflorescències, es va anar iniciant la recol·lecció de les baines a les comarques productores.
- Castelló: Es va avançar a setembre la finalització de la recol·lecció, entre altres causes per la baixa collita d'ametla i pels riscos de robatoris de les garrofes al camp. Nombroses parcel·les estaven ja podades i llaurades en acabar el mes. Va començar la floració dels arbres.
- València: Va finalitzar la recol·lecció a totes les zones productores.

m) Pastures i bestiar

- Castelló: Les pluges caigudes durant agost i setembre van normalitzar la situació de les pastures, per la qual cosa van deixar de ser necessàries les aportacions extraordinàries d'alimentació per al bestiar en règim extensiu.
- València: Tant als Serrans com al Racó d'Ademús, les pluges caigudes durant el mes van propiciar un augment de la pastura respecte a anys anteriors, la qual cosa va resultar favorable tant per al bestiar com per a l'apicultura. En aquesta última comarca es continuen produint freqüents entrades de cabres munteses, cérvols i cabirols en parcel·les d'ametlers i cereal de secà, i, fins i tot, en algunes parcel·les de pomera de regadiu.

Novembre 2018